

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

BOJI Z VSTAŠI V TRIPOLISU

Krvavi boji Italijanov z upornimi domačini v Tripolisu se vrše že več tednov — Po italijanskih vesteh prodirajo italijanske čete proti jugozapadu Tripolisa

Rim, 21. januarja. AA. Tripolitanske čete so ponovno stopile vakcijo. Gre za okupacijo ozemlja proti Fessanu. Dne 5. decembra lani je bil zavzet Brach. Odtod so okupacijske čete začele pohod dne 10. decembra ter prodrlle do 300 km onstran 25. sporednika. Prodiranje je trajalo komaj 3 dni.

Okupacijske čete so obstojale iz stotnije mišice, 4 saharških skupin, 1 bataljona črncev, 3 sekcij artiljerije, ki so jih podpirala 3 letala. Pri zavzetju Sebhe so se okupacijske čete polastile 130 pušk in 2 topov z obilno municijo.

Dne 9. januarja t. l. je okupacijska kolona prispela v Um Elaraneb, ki leži 300 km južnovzhodno od Sebhe. Dne 13. januarja je stopila v živahne borbe s številnimi vstaškimi oddelki v bližini Ouau Elchebir. Vstaje sta vodila dva vplivna prvaka domačinov. Na bojišču je ostalo 45 mrtvih vstašev. Porazeni vstaši so pobegnili v notranjost Sahare. Pustili so na cedilu vse svoje, otroke, žene in starce. Okupacijske čete so zaplenile 200 velb lodov in ogromne količine municije. Na italijanski strani je bilo 18 ranjencev.

Dne 15. januarja je 100 meharistov uničilo dve taborišči vstašev. Medtem pa so okupacijske čete začele zavzemati najbolj važne postojanke v jugozapadni smeri. Gre predvsem za zavzem naselbine Mur-suk Ombari Ghat.

Novi univerzitetni zakon

Jutri bo vrhovni zakonodajni svet pričel razpravljati o novem univerzitetnem zakonu

— Beograd, 21. januarja. Vrhovni zakonodajni svet je pričel danes razpravljati o zakonu za pobjanje nepoštenih konkuren-c, ker se snoti dovrši razpravo o zakonu o zdravstvenih občinah. Jutri bo pričel na vrsto univerzitetni zakon. Po novem univerzitetnem zakonu, ki bo v splošnem ohranil obstoječe stanje, bodo tudi v bodoče obstojale tri univerze v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani in sicer v Beogradu s šestimi, v Zagrebu s sedmimi, v Ljubljani s petimi fakultetami. Razen tega bosta

še nadalje obstojali pravna fakulteta v Subotici in filozofska fakulteta v Skoplju. Novi zakon bo uredil tudi gnotno vprašanje univerzitetnih profesorjev ter ostalega univerzitetnega osebja in bodo mogli univerzitetni profesorji v bodoče doseči 1. skupino I. kategorije. Za univerzitetno učno in drugo osebje bodo določene tudi posebne doklade. Uvedena bo tudi ustanova privatnih docentov. Povsem razumljivo je, da bodo univerze obdržale svojo popolno avtonomijo.

Odhod hrvatskih seljakov iz Beograda

Snoči so odpotovali hrvatski seljaki iz Beograda, odkoder so odnesli najlepše vtise — Radićevi sorodniki pri kralju

Beograd, 21. januarja. Snoči so odpotovali iz Beograda hrvatski seljaki, ki so se prišli pokloniti iz Posavja kralju ter se mu zahvaliti za njegovo dosedanje delo. Na kolodvor jih je spremljala velika množica beograjskega meščanstva, zastopniki raznih organizacij, mestne občine in drugi. Vsi člani deputacije hrvatskih seljakov so izjavili, da odnašajo iz Beograda najlepše vtise. V posebni avdijenci so bili včeraj popoldne sprejeti od kralja Toma Radića, brat pok.

Stjepana Radića, Ivan Radić, nečak pok. St. Radića, ter bivši narodni poslanec Edo Marković. Ivan Radić je izjavil novinarjem, da so se kralju še posebej zahvalili na njegov čin od 6. januarja ter mu ob tej priliki obrazložili resnično razpoloženje hrvatskega naroda glede na novo ureditev države. Vsi trije so izrazili neobčajno zadovoljstvo nad prisrčnim sprejemom pri Nj. Vel. kralju.

Otvoritev razorožitvene konference

Lloyd George za solidarnost z delavsko vlado v razorožitvenem vprašanju — Po današnji slovesni otvoritvi bo konferenca odgodena do četrтка, da se delegati seznanijo s posameznimi naziranj

London, 21. januarja. V liberalnem klubu je imel voditelj angleške liberalne stranke Lloyd George važen govor o razorožitveni konferenci. Lloyd George je dejal, da morajo iziniti med strankami glede na konferenco vse razlike in da ji morajo vsi Angleži želeli popoln uspeh. Čeprav nima angleška vlada za seboj večine, jo je treba smatrati v sedanjem zgodovinskem trenutku za narodno vlado in ji nuditi vso pomoč, da privede pomorsko razorožitveno konferenco do popolnega uspeha.

London, 21. januarja. Večerje, ki jo je priredila snoči angleška vlada na čast delegatov pomorske razorožitvene konference, se je udeležilo 450 povabljenih oseb. Na desni strani ministrskega predsednika je sedel francoski ministrski predsednik Tardieu, na levi strani pa ameriški državni tajnik Stimson. Macdonald je pozval v svojem govoru delegate, naj bodo strpljivi in store vse, da konferenca popolnoma uspe. Nato se je spominjal Macdonald koristnega dela francoskega ministrskega predsednika Tardieua v mednarodni politiki, ki je s svojo energijo veliko pripomogel k rešitvi marsikaterega težavnega mednarodnega vprašanja, ter omenil tudi francoskega zunanjega ministra Brianda kot starostno mednarodnih konferenc. Nadalje je hvalil velike državniške zmoglosti italijanskega zunanjega ministra Grandia, ki je posebno v finančnih vprašanjih imel izredne uspehe, in se končno spomnil tudi ameriškega državnega tajnika Stimsona ter vodje japonske delegacije Vakatsumija, ki sta veliko pripomogla, da je prišlo do pomorske razorožitvene konference v Londonu.

Na njegovo napitnico je odgovoril Stimson, ki je izrazil željo, naj bi vsi delegati z dobro voljo prispevali po svojih najboljših

silh močeh k pravični rešitvi težavnega razorožitvenega problema, ki se naj reši tako, da bo vsakemu narodu prepuščena njegova obramba v zadostni meri, vendar pa tako, da ne bo zbujala nezaupanja pri drugih.

Na včerajšnjih razgovorih med posameznimi delegacijami je bilo sklenjeno, da bo predsedoval razorožitveni konferenci ministrski predsednik Macdonald. Po današnji svečani otvoritvi bo konferenca odgodena do četrтка, ko se bo pričela razprava o posameznih točkah dnevnega reda. Jutrišnji dan bo posvečen razgovorom med posameznimi delegacijami, da se medsebojno obveste o svojem stališču glede posameznih glavnih problemov.

Uspel polet angleške zračne ladje

London, 21. jan. AA. Danes je napravil velozrakoplov R 100 ponoven poizkusni polet. Zrakoplov je zapustil stolp za pristajanje v Cardingtonu malo po deveti uri in je bil uro pozneje nad Londonom. Nizki oblaki so v početku zakrivali zrakoplov, ki je letel približno s 50 miljami hitrosti na uro. V pogonu so bili trije motorji in zrakoplov je plul v višini 2000 čevljev. Potem ko je obkrožil mesto, je izginil za nekaj časa, nakar se je vrnil in letel mnogo nižje.

Zrakoplov je večkrat preletel reko Temso, ob kateri je veličastni prizor opazoval na tisoče občanov.

Nova sokolska društva

Končnica, 21. januarja. V tujem srezu se opaža zelo intenziven sokolski pokret. Popolnoma na novo so bila osnovana društva Sokola kraljevine Jugoslavije v Novem Gradu Podravskem, v Zdali ter v Goli.

Zakon o javnih beležnikih

Beograd, 21. januarja. Kakor poročajo tujakšnji listi, je v ministstvu pravde izdelan načrt zakona o javnih beležnikih. Ustanova notarjev, ki doslej v Srbiji ni obstojala, se uvaja splošno za vso državo po sistemu, ki je bil doslej v veljavi v Sloveniji. V vsakem srezu bo v bodoče najmanj po en notar, v mestih z nad 30.000 prebivalci po dva, za vsakihi nadaljnjih 30.000 prebivalcev pa po en notar več. Mesta Beograd, Zagreb in Ljubljana bodo posebej upoštevana ter bo Ljubljana obdržala dosedanje število šestih notarjev.

Nova portugalska vlada

Lizbona, 21. januarja. AA. Novo sestavljena portugalska vlada je takole razporejena: predsednik ministrskega sveta general Olivera, notranje ministrstvo polkovnik Lopes Matus, finance dr. Salazare, justično ministrstvo dr. Fonseca, vojska, polkovnik Amaral, zunanje ministrstvo komandant Branco, trgovina in industrija dr. Guimaraes, kolonije dr. Salazar, mornariško ministrstvo (interim) komandant Correia.

Demisijska španskega fin. ministra

Madrid, 21. januarja. AA. Poučeni krogi potrjujejo, da bo minister financ podal ostavko. Kot naslednik ministra financ se imenuje sedanji minister kolonij grof Tes Andres.

Povratak ameriškega poslanika

Beograd, 21. januarja. Poslanik severoameriških Zedinjenih držav gosp. Prince se je s svojo soprogo po enomesečni odsotnosti v Ameriki vrnil v Beograd. Poslanik Prince je izkoristil svojo odsotnost za poset predsednika Zedinjenih držav Hooverja in državnega tajnika Stimsona. Udeležil se je tudi manifestacije prijateljskih odnosov med Zedinjenimi državami in Jugoslavijo, ki je bila prirjena na seetanku v univerzi Columbia in ki ji je prisostvoval tudi naš roslanik v Washingtonu dr. Leonid Pitamic. O priliki svojega potovanja skozi Pariz je poslanik Prince konferiral tudi z novim poslanikom Zedinjenih držav v Franciji gosp. Edgemo.

Upokojitve v carinski službi

Beograd, 21. januarja. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim so vpokojeni pomočnik generalnega direktorja carin Tihomir Veljković, upravnik carinarnice v Ljubljani Janko Trost in carinski inspektor v Ljubljani Jakob Rupelj.

Najstarejši Bosanec umrl

Beograd, 21. januarja. Iz Sarajeva poročajo, da je tamkaj umrl najstarejši človek, orankar Nikola Božić, star 110 let.

Dom narodnega zdravlja v Subotici
Subotica, 21. januarja. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je odredilo, da se ima v najkrajšem času prirediti grajenje doma narodnega zdravlja, za katerega je država votirala 600.000 Din. dočim ima ostali potrebni denar dati mestna občina. Dom narodnega zdravlja bo zgrajen na mestu, kjer se danes nahaja državna ambulanca.

Aretacija zaradi zvodništva

Osijek, 21. januarja. Policija je tukaj aretirala natakario Gospavo Ilić iz Bračeva pri Djakovcu, uslužbeno v neki gostinji v Skoplju, ker je nagovarjala neka dekleta, naj gredo v Skoplje v službo kot pevke. Stiri dekleta, ki jih je Ilićeva že prej odpelala v Skoplje, so bile seveda zaposlene v konopolna druge svrhe. Ilićeva je bila izrečena sodišču zaradi zvodništva ter bo sojen po novem kazenskem zakonu, ki ima za to zelo ostre kazni.

Uspeh Male antante v Haagu

Na reparacijski konferenci v Haagu je bil dosežen popoln sporazum — Ureditev vzhodnih reparacij — Zadovoljstvo v Avstriji

Haag, 21. januarja. Haaska konferenca se je končala s popolnim uspehom. Po dolgotrajnih pogajanjih se je končno na splošen pritisk vdala tudi Madžarska, tako, da je reparacijska konferenca razčistila vsa vprašanja in na vsej črti likvidirala reparacijsko vprašanje, ki je doslej zastrupljalo mednarodno ozračje in tvorilo bogat vir mednarodnih konfliktov. Da se je konferenca tako ugodno končala, se je predvsem zahvaliti sporazumu z Nemčijo. Po tem dogodku je bilo jasno, da se bo moralo v najkrajšem času rešiti tudi vprašanje vzhodnih reparacij, kar se je v resnici tudi zgodilo. Z likvidacijo vprašanja reparacij stopa Evropa v dobo neprislilene in mirne gospodarske obnove. Njeno stališče je posebno ojačeno od Amerike in Evrope, ki je dosegla na ta način marsikatero olajšavo v vprašanju evropskih dolgov Ameriki.

Z Polgarijo je bil dosežen sporazum. na podlagi katerega so se Francija, Anglija in Italija odrekle povračilu okupacijskih stroškov v Belgariji, ki se je v zameno zavezala, da bo plačala 36 anuitet po 11 milijonov frankov v zlatu. Podpis končnega protokola, ki je zelo obsežen, se je vršil na kar najbolj svečan način.

Razen delegatov, ki so odpotovali na pomorsko razorožitveno konferenco v London, in madžarskega ministrskega predsednika Bethlena, so bili prisotni pri podpisu vsi delegati. Prvi je podpisal protokol z zlatim peresnikom angleški zakladni minister Snowden, ki je v imenu vseh delegacij izrazil svoje veselje nad velikim uspehom konference, ki je srečno rešila zametano reparacijsko vprašanje in pripomogla k tesnejšemu zblizanju evropskih narodov. Nadalje je Snowden pozval Loucheurja, naj še nadalje obdrži predsedstvo reparacijskega odbora, ki se sestane prihodnjih 14 dni v Parizu. Snowden je zaključil svoj govor z izjavo, da je reparacijska konferenca izbrisala vse razlike med zavezniški in bivšimi sovražniki, ki bodo odslej kot tovariši in prijatelji delali za svetovni mir, in rešila vse finančne probleme minule svetovne vojne. Snowdenov

govor so pozdravili vsi prisotni z burnim odobravanjem.

Praga, 21. januarja. Praški tisk obširno razpravlja o sporazumu v Haagu ter poudarja, da je Mala antanta z doseženimi uspehi lahko zadovoljna, čeprav ni dosegla vsega, kar je želela. Ni nobenega dvoma, naglašajo »Prager Presse«, da pomeni sporazum, ki je bil dosežen v Haagu, začetek nove dobe v razvoju odnosov v srednji Evropi. Mirovna politika, ki jo je vodila Mala antanta od vsega svojega početka, je doživela baš v Haagu nepobiten uspeh. Pri tej priliki se je tudi v pravi luči pokazala pravilnost taktike, ki jo je zastopala Mala antanta, poudarjajoč od vsega začetka, da se problem vzhodnih reparacij ne more ločiti od problema nemških reparacij. Rezultat konference glede na vzhodne reparacije je to stališče potrdil. Posebej pa je treba še naglašati, da gre v tem primeru za doela prostovoljen pristaneek vseh prizadetih držav, zakaj, čeprav so bila pogajanja zelo težavna, in včasih tudi zelo viharna, je bilo vendarle vsaki posamezni državi na prosto dano, da sporazum sprejme ali pa ga odkloni. To dejstvo obeležuje mirno likvidacijo vojne in daje sklepom haaske konference še prav poseben značaj.

Dunaj, 21. januarja. Drveni se bo vrnil na Dunaj avstrijski kancelar dr. Schober. Na Dunaju mu pripravljajo svečan sprejem. Današnji dunajski tisk se obširno bavi z rezultati haaske konference in jih razmotriva predvsem s stališča Avstrije. Vsi listi soglašajo v tem, da so v Haagu doseženi sporazumi za Avstrijo neizmerno važnosti. S tem, da so se vselele odredke svoji zastavi pravici, je znova vzpostavljena kreditna zmoglost avstrijske republike, ki ji je s tem omogočeno najetje inozemskih posojil brez posebnega prejšnjega pristanka držav upnic in Društva narodov. S tem se je Avstrija rešila neprijetnega varuštva reparacijske komisije in ni nobenega dvoma, da se bo to kaj kmalu pokazalo v avstrijskem gospodarstvu. Avstrijska javnost pričakuje, da se bo z najetjem inozemskega posojila razbremenil državni proračun, kar bo imelo za posledico tudi znižanje davčnih bremen. S tem pa se bo tudi znova dvignilo zaupanje v avstrijsko gospodarstvo.

Zanimanje za naše pridelke v Franciji

Beograd, 21. januarja. AA. Po poročilih ki so jih prejeli naše poljedelske organizacije, je na produktivnem trgu v Bordeauxu v Franciji živahno zanimanje za pridelke naše države. Pred vsem bi se mogel tam plasirati naš hrastov les, po katerem je v tamšnjih vinorodnih krajih ogromno povpraševanje. Zlasti soderstvo potrebuje velike količine hrastovih desk, veliko zanimanje za hrastov les pa kažejo tudi privatne železnice, ki porabijo letno več milijonov hrastovih pragov. Razen tega bi kupovali v Bordeauxu naše slive, fižol, koruzo ter velike količine motovla in konopljne lanu za čevljarske potrebe.

Panika pri pogrebu živega mrtveca

Newyork, 21. jan. Kakor javljajo iz Queretara je prišlo tamkaj pri pogrebu do velike panike. Ko so hoteli krsto položiti v grob, se je ta razbila ter se je pokazalo truplo, ki pa ni bilo mrtvo, ker je bil »pokojnik« le navidezen mrtvec. Vstal je iz krste ter takoj pobegnil iz pokopališča. Ljudstva se je polastil velik strah. Množica je pričela begati, pri tem je bilo več oseb ranjenih.

Nov spor med Bolivijo in Paraguayem

Buenos Aires, 21. januarja. Med Bolivijo in Paraguayem je nastal zaradi uprave pokrajine Chaco oster spor. Kakor znano, je lani malo manjkalo, da ni prišlo med Bolivijo in Paraguayem zaradi te zadeve do vojne. Paraguayska vlada trdi, da so bolivijske čete napadle pri Puertu Casadi paraguayske vojske in jih nekaj ubile. Paraguayska vlada je naročila svojemu poslaniku v Washingtonu, naj pri ameriški vladi protestira proti postopanju Bolivije. Assomption, 21. januarja. AA. Ministrstvo zunanjih zadev poroča, da je 17. januarja oddelek Bolivijske vojske napadel vojako postojanko Paraguaya na otoku Pei. Pri tem spopadu je bil ubit en paraguayski vojak. Paraguayska posadka je nato razprošila napadalce.

Huda zima v Ameriki

London, 21. jan. Iz Čikaga javljajo, da je na Srednjem zapadu zaradi hude zime umrlo 21 oseb. Zaradi poplavi v Arkansasu je 3000 oseb ostalo brez strehe. Telefonske proge so bile deloma prekinjene.

Suknje po tri kovače

Ljubljana, 21. januarja.

V soboto je postaval in prezel pred sodiščem Viktor Hočevar, star znanec ljubljanske policije. Baš jo je mislil ubrati na polici dalmatinca ko ga je ustavil detektiv Kosmina.

— Hej, Hočevar, pojdi z menoj. Nekaj važnega imamo zate, mu je dejal. Hočevar je bil radoveden, pa je odšel z detektivom na kriminalni urad. Misli je, da bo raz kaj »važnega«, toda obraz se mu je takoj zbledel, ko je na uradu zagledal cel kup suknj, ki so se mu zdele znane.

— Poznaš? so ga vprašali na policiji.

— Kako ne bi, je smee odgovoril Viktor. Saj sem jih jaz »ruknil«.

— Torej priznaš?

— Priznam!

In Hočevar je priznal, da je v zadnjem mesecu ukradel štiri suknje. V mestu jih je kradel iz stanovanj in predob. En dan je nosil ukradeno suknjo, drugi dan jo je pa navadno prodal za tri kovače krošnjariju. Pri kočevskih krošnjarijih jih je tudi zaplenila policija in na ta način prišla Hočevaru na sled.

Ko so mu na policiji povedali, da je prodal suknjo, v kateri je bilo v žepu 5 kovačev in par rokavic, za 30 Din, se je Viktor prijel za glavo in dejal: »Pa sem res osel, sedaj šele vidim.«

Policija je lastnike ukradenih suknj razen enega že ugotovila. Ker pa je bila pretekli teden tudi na Dunajski cesti ukradena in nek gostilni nova suknja, je osumila zopet Hočevarja. Možakar je pa glasno protestiral, rekoč:

— Nak, na Dunajsko cesto pa ne hodim. To ni moj rajon. — Sedaj je dobil »rajon« na sodišču.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22,785, Berlin 13,5425—13,5625 (13,5575), Bruselj 7,8939, Budimpešta 9,9178, Curih 1004—1007,4 (1005,9), Dunaj 796,31—799,31 (797,81), London 276,07, Newyork 56,61, Pariz 221,83 do 273,83 (222,83), Praga 167,39—168,19 (167,79), Trst 296,75—297,75 (296,75).

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9,12785, Pariz 20,33, London 25,1925, Milan 27,09, Madrid 67, Berlin 123,70, Dunaj 72,80, Sofia 3,72, Praga 15,31, Varšava 57,975, Budimpešta 90,5, Bukarešta 307,75, Newyork 517,60.

Danes
ob 4., četrta na 7., pol 8. in 9.

BELPHÉGOR

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Dnevne vesti

— Zanimiva publikacija. Splošna državna statistika je izdala statistični pregled krajevine Jugoslavije po banovinah, v katerem so zbrani podatki o površini poseljenih banovin, številu domačin in prebivalcev po ljudskem številu iz leta 1921. Dravska banovina meri 15.936 km², ima 212.211 domačinov in šteje 1.037.838 prebivalcev. Pravoslavni imajo 6469, katoličani 1.002.188, grško-katoliške vere 173, protestantske 27.284, muslimanske 649, židovske 936, drugi veroizpovedi 17, brez konfesije 122. Slovenci v dravski banovini 958.109, Srbi in Hrvatov 17.668, Čehov in Slovkov 2932, Rusinov 34, Poljakov 336, Rusov 1619, Madžarov 14.426, Nemcev 40.920. Avstrijci 103, Turkov 237, Rumunov 31, Italijani 1701 in drugih narodnosti 752.

— Likvidacija potrdila, ki so bila izdana na podlagi čl. 10 zakona o vojni škodi in likvidacija 20% kronskih priznanj, za katere je rok za sprejemanje podaljšal do vsehlega 17. marca 1930 (zakon razglasi v »Slovenstvu« št. 12 od 17. jan. 1930). Finančna direkcija popravlja uradno 10. odstavek notice z dne 17. jan. 1930 št. 4076, ki naj se glasi: »Na ta način je moči uredu stare davčne zaostanke samo v roku šestdesetih dni, t. j. do vsehlega dne 17. marca 1930. Po tem roku se ne bojo ta potrdila in te priznanice v to svrhu več sprejemale in tudi se po tem roku država ne bo smatrala za zavezano, plačati zanje komurkoli ali karkoli.«

— Zrtvina Triglava, Herberta Brandta in Ernesta Bratcu sta posvetili rodni ponesrečenih prav lep, v izvrstnem bakrotisku Delniške tiskarne izdani spominski list s slikama obeh turistov v ornamentalnem okvirju iz planinskih evclije in z notami k pesmi »Planinec«. Za lep spomin na svoja prijatelja so planinci iz srca hvalili.

— Kongres dimnikarskih pomočnikov. V nedeljo se je vršil v Beogradu kongres dimnikarskih pomočnikov, katerega so se udeležili delegati iz vseh krajev države. Prvi je govoril zagrebški delegat Avgust Potončnik in sicer o izpremenih pravilnikih, o socialnem zavarovanju dimnikarskih pomočnikov, o ustanovitvi pokojninskega sklada, o položaju dimnikarske obrti itd. Govorilo je še več delegatov, med njimi tudi mariborski delegat Franjo Ratelj. Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri prosijo dimnikarski pomočniki ministrice socialne politike, naj pride v novi obrtni zakon in v pravilnik o izvrševanju dimnikarske obrti člen, ki bi omogočil pod nadzorstvom oblasti ustanovitve pokojninskih skladov dimnikarskih pomočnikov v vseh banovinah. Dimnikarski pomočniki bi prispevali v fond eno tretjino, njihovi dodeljenci pa dve tretjini. Iz fonda bi dobivali podporo dimnikarski pomočniki v starosti in obojnost, po njih smrti pa žene in otroci.

— Hrvatski Sokol v Podvinju stopil v Sokola kraljevine Jugoslavije. V nedeljo se je vršila izredna skupščina Sokola v Podvinju pri Brodu na Savi. Na zborovanju je bilo soglasno sklenjeno, da stopi društvo v vsem svojim članstvu in Sokola kraljevine Jugoslavije. Skupščina je poslala pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku in prestolonasledniku.

— Umetniška Matica v Ljubljani naznanja svojim članom, da je knjiga o plastiki že v tisku. Zakasnitev je nastalo zaradi ključev. Upamo, da bo tiskarsko delo v nekaj dneh gotovo, nakar pričemo razposiljati. Člani dobe letos dve sliki in sicer originalno litografijo »Deo« Toneta Kralja, originalni štirbarvni lesorez »Znamence« Frana Štepljovskega ter knjigo o plastiki Tina Kosa. Uverjeni smo, da bo članstvo nad vse zadovoljno z deli, ki jih Umetniška Matica nudi za tako malo članarino in da nam bo oprostilo to zakasnitev.

— Mednarodni sejem v Poznaniu. Kdor želi sodelovati kot razstavalec na mednarodnem sejmju v Poznaniu in bi hotel razstaviti svoje blago v skupnem jugoslovanskem paviljonu, naj piše na naslov: M. Jančević, podpredsednik poljsko-jugoslov. trgovske zbornice v Varšavi, ulica Filtrawa 77, ki mu bo sporočil točneše informacije in pogoje.

— Članom SPD. SPD opozarja ponovno svoje članstvo glede polovičnih voženj, da te legitimacije veljajo edino le za osebe in mešane vlake, nikakor pa ne za brzo vlake.

— Sejem kozuhovine. Iz dopisiljavte kozuhovine divje kože se vidi, kako veliko zanimanje vlada za naš sejem. Ki bo v ponedeljek 27. t. m. v prostorih ljubljanskega velešolja. Kakor že vsa prejšnja leta, odkar je začela zbirati in prodajati kozuhovino »Divja koža«, vlada med lovci veliko zanimanje za prodajo. Vsi pravi lovci se zavedajo, da primerno ceno doseže njihovo blago le, če je prodano po »Divji koži«, katere edini namen je dvigniti ceno naših kozuhovini. Ihi obdržati v odgovarjajoči višini in tako pomagati našemu lovstvu. Če se niste postali kozuhovine, io pošljite takoj na naslov: »Divja koža«, Velešolje, Ljubljana.

— Srečni dobitnik se ne javlja. Pri zadnjem zrebanju razredne loterije v Beogradu je zadela srečka, ki je bila kupljena v Sarajevu, četrtino glavnega dobitka v znesku 50.000 Din. Sarajevski listi poročajo, da je bila prodana nekemu selaku iz sarajevske okolice, ki se pa še ni javil.

— Smrtina kosa med ameriški Slovenci. Dne 22. novembra je preminil v Clevelandu v starosti 22 let Janez Antončič. V Clevelandu se je 29. decembra pripetila težka nesreča. Ekspresni vlak je z vso silo zavozil v avtomobil, v katerem se je peljala Slovenka Magdalena Eržen. Vlak je avtomobil vlekel kakšni sto metrov daleč. Izpod razbitega avtomobila so potegnili Erženovo vso razmesarjeno. Pokojna je bila stara 35 let. — V kraju Milwaukee je 25. decembra umrla Marija Osojnik v starosti 60 let. Pokojna je bila rodom iz Rečice v Savinjski dolini. — Rodbini Dolinar v Waukeganu je umrla v decembru 9letna hčerka Marija. — V kraju Farrell je 5. decembra umrl Anton Binčec. Zapustil je ženo in 8 otrok. Pokojni je bil rodom iz Vrhopolja pri St. Jerneju na Dolenskem.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, sicer pa nespremenjeno vreme. Včeraj je bilo jasno v Splitu in Skoplju, drugod pa oblačno in megleno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Skoplju 5, v Mariboru 3, v Ljubljani in Beogradu 2, v Zagrebu 1 stopinjo. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,7 mm, temperatura je znašala — 0,7.

Prvi tonfilm SEN MLADOSTI (MODERNI FAUST) — sodeluje Metropolitan opera, New York pride v Kino Ljubljanski dvor

— Zemlja zasula in ubila tri delavce. V Drežnici pri selu Striževu v Bosni se je včeraj pripetila težka nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Trije delavci in sicer brata Ibro ter Meho Čeković in Mujo Medić so kopali kanal. Med delom se je nenadoma utrgala velika plast zemlje in jih zasula. Nesreče ni nihče opazil. Kasneje so delavce pogrešili in so jih šli iskati. Našli so jih zasule in mrtve.

— Samomor. V selu Gjurgjevcu blizu Novega Sada se je te dni obesila Marija Mušička. Vzrok samomora so bile neznozne družinske razmere. Mož je bil pijanec in je ženo vedno pretepal. Končno se je reza naveličala bednega življenja in se je v obupu obesila.

— Zopet drzen vlom v Zagrebu. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo v Zagrebu vloniljeno v skladišče tvornice nogavic v Krajiški ulici. Vlonilci so odnesli 50 parov nogavic v vrednosti 15.000 Din.

— Prijeta zvodnica. Osijejska policija je včeraj aretirala natakario Gospavo Ulič iz Bradeva pri Djakovu, ki je uslužbena v neki gostilni v Skoplju. Natakaria je pregovorila štiri dekleta, naj gredo žnjo v Skopje, češ, da jim preskrbi dobre službe. Dekleta so se res pustila pregovoriti. Namesto v službe jih je pa prebrisana zvodnica peljala v javno hišo. Policija je ugotovila, da je natakaria že delj časa kupčevala z dekleti. Izročila jo je sodišču.

— Drevo ubilo delavca. V gozdu Madjarevo bara pri Osijeku se je včeraj smrtno ponesrečil delavec Stjepan Alar. Podiral je z drugimi delavci hrastovo drevo. Ko so drevo zadostj obsekali, je z delavci bežal izpod n'ega, nesreča pa je hotela, da je pribežal pod drugo drevo, ki je baš padalo. Smrtno nevarno poškodovanega so preprečili v bolnico, a je že med prevozom umrl.

— Sinova oklada očeta. Rodbina Kajžba v Stopnu pri Ptuju je že delj časa živela v neslogi. Mož in žena sta se vedno prepirala, oba sinova, 10letni Franc in 11letni Simon, pa sta vedno branila mater. Te dni je zopet nastal prepir, ki je sinova tako razburil, da sta skočila proti očetu. Franc ga je z nožem večkrat sunil v prsa, Simon pa v hrbet. Janez Kajžba je zadobil osem sunkov in se je nezavesten zgrudil. Preprečali so ga v tujsko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Sinova se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

Iz Ljubljane

— Iz Seja ljubljanskega občinskega sveta. Za prihodnji turek 21. t. m. ob 17. je določena plenarna seja občinske uprave z običajnim dnevnim redom. Občinski svet bo na tej seji razpravljaj o raznih aktualnih zadevah. Proračun pride v razpravo šele v drugi polovici marca. V kratkem pričue proučevati proračun mestne občine finančni osek. Proti proračunu je bila vložena samo ena pritožba.

— Iz Stanovanja v Souvanovi hiši. Meelna občina je sklenila z lastnikom hiše št. 3 na Cankarjevem nabrežju g. Fr. K. Souvanom sporazum, s katerim se je najemniška pogodba med občno in g. Souvanom podaljšala še za eno leto, to je do konca 1. 1930. Letna najemnina je določena na 80.000 Din, hkratu se je mestna občina obvezala prispevati za popravila letno 10.000 Din. Souvanova hiša na Cankarjevem nabrežju je bila pred vojno določena za skladišča in trgovske pisarne. Po vojni je najprej vzel v najem lokale OUZD, kjer so bili nameščeni nekateri oddelki. L. 1926.

se je OUZD preselil v svojo palačo na Miklošičevi cesti ter je hiša ostala nekaj časa prazna. Ko je bila pred štirimi leti najhujša stanovanjska kriza ter so bile deložacije na dnevnem redu, je mestna občina najela Souvanovo hišo in jo preuredila v stanovanja. Sedaj stanuje v njej 11 stnikov.

— Iz Deložacije v letu 1929. Izvršitelj oddelka okrajnega sodišča je lani opravil 353 deložacij, 14 več kot leta 1928. Pri vseh deložacijah je interveniral stanovanjski urad mestnega magistrata tako, da deložirane stranke niso ostale s pohištvom na cesti, marveč jim je urad preskrbel ali zasilno stanovanje ali pa je strankam začasno shranil pohištvo v svojih skladiščih. Stranke so se naselile pri svojih znanjih in sorodnikih, dokler niso dobile stanovanja. Barakarjev je letos znatno manj got prejšnje leto.

— Iz Zimsko kopališče SK Ilirije dostopno javnosti. Uprava kopališč SK Ilirije obvešča cenjeno občinstvo, da je zimsko kopališče dostopno tudi javnosti in sicer vsak dan od 10. dopoldne do 10. ter od 18.30 do 20. Od 16. do 18.30 se namreč vsak dan vrše redni treningi plavalne sekcije in takrat javnost nima dostopa. Kadar je kopališče odprto za javnost, je v niem prepovedano skakanje ter vsak trening. Slačilnice v kopališču so skupne, toda ločene za dame in gospode. Uprava opozarja občinstvo, da je vsak prebital v kopališču izključen. Kopališče je zadosti zakurjeno, zrak in voda sta primerno temperirana na 22 do 24 stopinj. Za oblačenje po kopanju je določena posebna predoba, kjer se vsak lahko ohladi, za sušenje las pa je nameščen poseben sušilni aparat. Dohod v kopališče je z Gosposvetske ceste in za letnim kopališčem ob železnici.

— Iz »Ljubljanski Sokol«. Cenjeni rodilcelji se obveščajo, da se vrši odšel telovadba moške dece o ponedeljkih in petkih od 5. do 7. zvečer. Prednjaški zbor. 119/n

Poselsko vprašanje

Z veseljem in zanimanjem sem prečitala v »Slov. Narodu« članek pod naslovom: »Ustanovite strokovne šole za služkinje.« Vzkiiknila sem: Vendar se bo nekaj zgajnilo, da se prične z reševanjem poselskega vprašanja. Ali nehoti mi je prišel na misel članek, ki ga je pod gornjim naslovom v tržaški »Edinosti« 11. maja 1919 napisala g. M. Skrinjarjeva, ki se je prva začela zanimati za potrebe samim sebi prepustne služkinj. Odstavek članka se glasi: »Moj tridesetletni klic, da naj se uredi to važno in nujno vprašanje, je bil klic vpločega v puščavi; služkinja je bila premalen, kostna, da bi se kdo boril za njeno žalostno usodo. Obupno sem klicala, prosila, rotila, da naj se mi ponaga, razlagala, pojasnjevala, ali zama. Koliko sem si prizadevala, da bi pojasnila gosem, da je njihovo ravnanje s služkinjami povsem zgrešeno, ali niso me uleme. Zamudili smo veliko, zamudili skoraj vse! Težko, zelo težko se bo popravilo, kar je zamujenega, vse pa gotovo nikdar več.«

Zopet je preteklo deset let brez sadu odkar je prva slovenska gospodinja to zapisala, ki je poprej že trideset let delala in se trudila zboljšati razmere med gospodinjo in služkinjo, katere je na lašno pobudo in z lastnimi sredstvi ustanovila zavod »Nikolaja za brezposelne. Ali naj čakamo še deset let? Dočim se je že skoro po vseh evropskih državah kmalu po vojni začelo delati v tem smislu, se je pri nas le nekaj pisalo, a da bi se kaj pozitivnega ukrenilo, še ni videti. Sicer se dela za uvedbo gospodinjiskih šol in tečajev, ki bi prišli v poštev le za mladoletno začetnice, za one pa, ki so že v službah, pa gotovo ne bo mogoče veliko storiti. Te bodo sčasoma, ko bo več izloanih, veliko na slabšem kakor so danes. Zato je neobhodno potrebno, da se tudi za te nekaj stori. In tudi onim, kri pridejo iz takih šol, ne bo isto učenje za vedno zadostovalo. Saj se vedno napreduje in je vedno kaj novega, čemur treba slediti. Kakšen bi postal akademik, ko ni po končanih študijah nikdar več ne vzel nobene knjige ali časopisa v roke. Zato bodo tudi izučena dekleta še potrebovala nadalje izobrazbe. Hlišna pomočnica je edina delavna moč, ki nima nikdar nobene ure časa samo zase. Pomislimo samo na tovarniško delavko, ki je takorekter del mehanizma, ki lahko služi brez duše, brez srca, brez uljudnosti, a si vendar, ko pride iz tovarne, poišče duševne hrane. Pomočnica pa, ki ne more služiti brez srčne izobrazbe in uljudnosti, nima časa, da bi upala iz dobrega štiva moralno oporo in duševno hrano. To je tisto, kar jo razdvaja, da postane odurna, sitna in nevljudna, in noče nobenih skrbri in odgovornosti za gospodinjke dela. Vse ji je odveč. Zato je nezanesljiva in povsna.

Na vsak način je potreben posredovalni organ in to naj bi bilo lastno strokovno giasilo. Kako težko je živeti z ljudmi, ki drug drugemu ne zaupajo, se nikdar prijazno ne pogledajo, ali se morda celo sovražijo. Naloga strokovnega giasila bi bila ublažiti nasprotstva med gospodinjami in služkinjami. Prav tako bi lahko pomočnice kaj napisale o gospodinjah in prav to bi bilo umestno, da bi se odnosaji zboljšali. Časopis bi nadomeščal predavanja in prinašal članke poučne vsebine. Na ta način bi se poskrbejo za vse brez izjeme vraj nekaj. In gotovo bi se po desetih letih več poznalo kot sedaj po desetletnem organizatornem delu. Ako bi imele dobro urejvano giasilo, potem bi postala strokovna organizacija popolnoma odveč in bi se denar namesto za članarino porabil za naročnino lista, ki bi prinašal stotere obresti.

Duh je, ki ruši in obnavlja. Moderni duh ruši vse, kar ne služi lastnemu jazu. Zato je treba duha obnove, ki razume tudi težnje drugega. Ker je pa morda še veliko gospodinj, ki ne mislijo na to in iz našega pisanja sklepajo, da smo se skregale, naj navedem del članka, ki ga je v »Edinosti« 18. maja 1919 napisala g. G. Ferjančič. »Poselsko vprašanje je res eno med najvažnejšimi. Tu naj pokaže žena, ki se je izobrazila, kaj si je sploh pridobila s svojo izobrazbo. Zal se večina žensk zanima za izobrazbo le v toliki meri, da si pridobi moža, da si zagigura bodočnost. Resnično izobrazena ženska je le ona, ki ne zna le modrovati in razpravljati o raznih vprašanjih, izobrazbi naj si tudi srce in to v prvi vrsti. V tej izobrazbi se rešuje tudi poselsko vprašanje. Ker srčno izobrazena žena bo vedro dobra gospodinja, ki si bo znala pridobiti srce in dušo služkinje. In taka služkinja bo iz ljubezni do gospodnje izpolnjevala njene želje z veseljem. Ona naj bi ne le gospodinja, temveč tudi vzgojiteljica. Kje naj vzamem čas za to? poreče marsikatera. Za to ni potreba določenega časa, ne določene ure. To se doseže vse igranje. Na gospodinjini je, da si čas premisljeno uredi. Ko ti ostaja kaka prosta ura pri razdeljenem dnevnem redu, išči si, mati, duševne hrane.« itd.

Tudi »Zemski Svet«, ki je že večkrat prinašal telovadna razmotrivanja, je v preteklem letu v št. 5 pod naslovom: »Služkinja in stanovsko gibanje« priobčil članek, ki ga je napisala g. Vida P. In ki je vreden, da bi ga prečitala vsaka gospodinja, ga premislila in uvaževala. Naj nave-

dem tu le nekaj vrstic: »Bodimo nesebične in nepristranske, v svoji duši pozdravljajmo služkinje v njih stanovskem gibanju. Prilagodimo se v tem pogledu zahtevam časa, bodimo moderne ljudi v tej panogi socialnega pojmovanja, in zahtevamo jasne račune: Jaz sem tvoja gospodinja, dam ti to in to delo, pa plačo, kakor jo to delo zasluži. Ti vestno izpolnjuješ dolžnosti, za katere si plačana. Jaz ne smem od tebe zahtevati nič več, ti pa ne smeš storiti nič manj, kakor je tvoja dolžnost. Jaz ne morem prevzeti nase skrbri za tvoje poznejše življenje, zato pa tudi ti nisi dolžna žrtvovati se zame. Kakor te morem obdržati v službi jaz le do tedaj, dokler te potrebujem, tako imaš tudi ti dolžnost delati zame, le, dokler ti drugje ne kaže bolje.«

Iz obojestranske nesebičnosti in poštenosti se potem sama od sebe razvije tista dobrota in ljubezen, ki more družiti vsakega gospodarja in delavca, ako imata svoje službeno razmerje pravilno urejeno.

Tak je danes boj za življenje; vsak stan se ga zaveda, zakaj bi se ga ne smelo tudi služkinje.«

Mislím, da ni treba komentarija. Služkinja.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato 13 najcenejše!

Iz Celja

—c Avtobus Celje - Kozje - Podstreda prične zopet voziti v četrtek 23. t. m. popoldne ob 17. izpred kolodvoru Celje v Podstredo in na to redno vsak dan iz Podstreda ob pol 6. jutraj v Celje itd., če ne bo nastopila zopet kaka večja snežna ali druga ovira.

—c Na naslov celjskega mestnega avtobusa. Mnogi potniki so že izrazili željo, da bi vodstvo celjskega mestnega avtobusnega podjetja pustilo napraviti pred celjskim kolodvorom na zunanjih straneh stavbe stalne lesene napisne deske, s katerih bi bil razviden natančen vojni red od prihajajočih mestnih avtobusov. To je res že nujna potreba, ker sicer človek često potrebuje po pol ure, da zve od tega ali onega čas odhoda ali prihoda mestnih avtobusov.

—c Nabavile si takoj vstopnice za večer Hudožestvenikov, ki bodo gostovali v celjskem Mestnem gledališču v soboto 25. t. m. zvečer ob 20. s krasno rusko igro klasika Ostrovskega »Siromaštvo ni sramota«. Vstopnice se dbe že v predprodaji v knjigarni Gorčičar & Leskovek na Kralja Petra cesti.

—c Ljubljanska Glasbena Matica v Celju. Opozorjamo celjsko glasboľubeče občinstvo, da bo gostovala Ljubljanska Glasbena Matica s svojim odličnim pevskim zborom v Celju v nedeljo 9. februarja ob 16. popoldne z istim zbranim sporedom, kakor ga je izvajala na svojih znamenitih turnejah po Franciji.

—c Nadležen survož. V nedeljo zvečer je na Kralja Petra cesti okrog 19. ure pričel nekoliko vineni 22letni čevljarški pomočnik Josip Z. nagovarjati in nadlegovati nekó gospo, ki je šla v spremstvu svojega moža, nekoga trgovca iz Pančeva, mirno po trobarju. Trgovec je nadležneža dostojno poučil, da je dama njegova žena in naj jo pusti pri miru. To pa je vinjenega pobatila tako razkačilo, da je planil v gozpo in jo pričel toči s pestmi po prsih. Obnemil ji je na najnagunnejši način opsoval mater itd. Ko je opazil prihajajočega stražnika, se je skril v bližnjo gostilno. Vendar pa ga je stražnik našel in ga odvedel v zapor. Taki nastopi pač ne morejo vzbuditi pri turoh, ki obiščejo Celje po svojih opravkih, najboljšeje mnenja o visoki kulturi Slovencev in posebej še Celjanov.

—c Obrtnika brez obrtnih dovoljenj. Policiji sta bila ovađena Ivan J. in Avgust P., ker sta izvrševala obrt brez obrtnega dovoljenja. Ivan je čevljar, Avgust pa sejmarski porcelanar. Ker tudi davkov nieta plačevala, bosta imela precej etnosti v raznih uradih.

—c Nesreča pri delu. Pri spravljanju ledu v ledenico se je v Celju pred dnevi ponesrečil 44-letni delavec Valentin Imenšek iz Celja. Pri metanju doblih ledenih plošč na leseno korito, vodeče v klet, se je stranska deska odlomila in zadela Imenška na demo stran glave tako močno, da mu je presekala v precejšnji dolžini kožo nad desnim ušesom. Zdravniške pomoči je moral iskati v javni bolnici.

Spominjajte se slepih!

Marcel Priollet Seržant Diavolo

Roman

Vurfova ljubica se ni bala odgovoriti z zaničljivim smehom na stokanje človeka, ležečega na slami. Ni ji zadostovalo poslušati odmev neznanih muk. Hotela jih je videti.

Snela je svetilko, visečo za pasom, in neusmiljeno jo je namerila na obličane oči in hiteča usta.

Tedaj je jasno spoznala dražestno obličje mlade žene, bujne kodre barve raztopljenega zlata, pokrivaloče drgetajoča ramena, jasne oči in nežna usta, ustvarjena za poljubljanje.

Lepa Magdalena de Vaulnes se je škodoželjno nasmehnila. Ta prizor ji je bil največji užitek.

Čutila se je naenkrat tako srečno, kakor ji bila takrat, ko je še kraljevala v svojem gradu. Posrečila se ji je kruta osveta.

Maxime de Frileuse jo je bil spraval na beraško palico... Ona je pa storila še več. Iztrgala je ženo iz naročja njenega moža. Zaprla je sestro svojega sovražnika v klet stare hiše... Iz srečne Beatrice je napravila obžalovanja vredno jetnico.

Kako se ji je posrečil tako imeniten lov? To je bila še skrivnost. Eno je bilo pa gotovo: Magdalena je bila zmagovalka.

V naslednjem hipu je nesrečna sestra Maxima de Frileuse zagledala skrivnostno posetnico v črnem trikotju.

Skenila je roko in prošila z glasom, ki bi omehčal celo kamen:

— Usmiljenje... Usmiljenje!

Magdalena de Vaulnes se je pa vzravala in počila v demonečen, škodoželjen smeh.

XIII.

Med dvema dolžnostima

Pravijo, da se zde srečnim ljudem minute kratke. Včasih beži čas z enako hitrostjo tudi ljudem, ki jih tarejo skrbi. Taki ljudje se love za nadami. Upajo vedno, da jih ujamejo in vtaknejo v kletko. Toda fantastična sila brije iz njih norce.

Vabi in mami jih k sebi, potem pa zafrtota s krili in odleti liki nagajiva ptica tako daleč, da je človek pogosto nikoli več ne vidi.

Maxime de Frileuse, kateremu se še sanjalo ni, da je Magdalena de Vaulnes ugrabila mlado knezino Kantemirovo, je iskal prve dni dopusta sestro, katero je imela zaprti bankirjeva vdova, na vseh koncih in krajih, samo tam ne, kjer bi jo bil našel.

Narava ga je bila obdarovala z neverjetno energijo. Zrtvoval je torej dneve in velik del noči v nadi, da se mu posreči najti ključ do zagonetke in vrniti mlado ženo ljubečemu možu.

Toda sreča mu ni bila mila. V hipu,

ko je mislil, da je že dosegel cilj, je spoznal, da se je zmotil in da ima mlada dama, katero je bil izsledil kje na samem, presneto malo skupnega z Beatrico.

Ta borba je polagoma izžepala vse moči seržanta Diavola. Izgubil je vero v samega sebe. Ni bil več podoben silnemu, nepremagljivemu možu, s katerim mora računati tudi usoda, temveč potrtemu in obupanežnemu slabici.

Njegove velike črne oči se niso več iskrale tako samozvestno, kakor prejšnje čase. Maxime de Frileuse se je zavedal te izpremembe. Povešal je glavo in mrmral sam pri sebi:

— Zelo sem se postaral.

Beatricin brat se je pa po krivici pri- toževal na svojo starost. Kdor ga je videl v lepo prilagojeni še uniformi, visoke, krepke postave in ponosnega čela, bi mu pač ne verjel, da se je postaral.

V resnici je bil mož v cvetu moške dobe, na višku svojih moči. Ta hip je res čutil, da mu moči pešajo, toda krive so bile puščice, katere je izstrelila Magdalena de Vaulnes.

Te puščice so ga zadele v srce in slabost Maxima de Frileuse je nedvomno zakrivila ta nevidna rana. Zadnje dni je pregledal mnogo razkošnih palač, pa tudi zakotnih beznic. Obhodil je vso obalo in oblezel vse griče okrog Nizze, ne da bi našel najmanjšo sled za Beatrico.

Seržant Diavolo je že mislil, da je premagan.

Skoro bi bil svetoval Borisu Kantemiru, naj poveri iskanje policiji.

Junaškega plemiča je težila misel, da ni premagal vseh ovir. Boril se je zaman. Njegove krepke pesti so stiskale samo praznino.

Vse te mračne misli so rojile Maximu de Frileuse po glavi, ko je korakal slučajno mimo skromne restavracije v starem delu mesta, kamor je hodil zadnje dni obedovat in večerjat.

Vedel je, da zahajajo v to restavracijo tudi sumljivi ljudje. Upal je, da se mu posreči seznaniti se z njimi in zvedeti, čemu je bila Beatrice Borisu ugrabljena.

Zal ti žeparji in kvartopirci niso bili zapleteni v dramo, ki je uničila srečo kneza Kantemira. Imeli so sicer mnogo masla na glavi, mlade žene pa niso ugrabili.

Seržant Diavolo je veljal kmalu za domačega človeka, ker je tako pogosto zahajal v restavracijo.

Lastnica je bila dobro rejena dama, težka nad 100 kil. Kraljevala je za pul- tom in če so jo gostje radovedno ogledovali, češ, glej, glej, kako lepo je reje- na, jim je odgovarjala:

— Kar k meni hodite na hrano, pa boste vsi tako debeli. Jaz sem živa reklama. Kar pokusite dobrote iz kuhinje mamice Bauffetousacove, pa se vam takoj zalijejo rebra z mastjo. Tu se dela vse na olju.

Kako je bil Trocki izgnan

Agenti čezvičajke so ga nesli iz stanovanja — Iz Moskve so ga odpeljali skrivaj, ker so se bali demonstracij

Pred dvema letoma je bil Trocki zaradi opozicije izključen iz komunistične stranke in izgnan v srednjo Azijo. Pozneje, ko je še vedno vodil opozicijo proti Stalinu, je bil izgnan iz Rusije sploh. Nedavno je izšel drugi del njegovih spominov, v katerem Trocki ne opisuje teh dogodkov sam, temveč daje besedo svoji ženi, ki opisuje prisilni odhod iz Moskve takole:

16. januarja 1928 je bilo pri nas že zjutraj vse narobe. Imela sem mrzlico v glavi se mi je vrtelo in komaj sem se držala na nogah med kupi pohištva, zabojev, perila in knjig, prepeljanj iz Kremļa. Prijatelji so prihajali že zgodaj zjutraj, da se poslovo od nas pred odhodom. Naš zdravnik in prijatelj F. Gettier je nam svetoval, naj odhod odgodimo, dokler ne preide moja influenca. Seveda ni vedel, da ni v naši moči odločiti o odhodu. Upala sem, da mi odleže v vlak, kajti doma bi v splošni zmešnjavi ne okrevala zlepa. Neprestano so prihajali prijatelji in znanci, mo- juga moža in mnoge sem videla prvič. Objemane, stiskanje rok, izrazi sočutja in želja, da bi se nam godilo dobro. Zmešnjava je bila tem večja, ker so prinašali šopke, knjige, slaščice, toplo obleko itd. Zadnji dan skrb, napetosti in razburjenja se je bližal koncu.

Našo prtljago so odpeljali na kolodvor, kamor so odšli tudi prijatelji. Sedmo v jedilnici, pripravljeni na odhod in čakamo agente državne politične uprave (čezvičajke). Gledamo na uro — devet, — pol desetih — nikogar ni. Deset. To je čas, ko vlak bdajha. Kaj se je zgodilo? So razveljavili obsodbo? Zapoje telefon. Iz čezvičajke sporoča- jo, da je odhod preložen, vzroka pa n- očejo povedati. Kako dolgo? vpraša Lev Davidovič (Trocki). Na dva dni — se glasi odgovor. Odhod pojutrišnjem.

Kmalu prihitel s kolodvora, najprej mladi, za njo pa Rakovski in drugi. Na kolodvoru so bile velike demonstraci- je. Mnogi so čakala in kričala: živel Trocki! Toda Trockega ni bilo nikjer. Okrog vagona, namenjenega nam, je nastala silna gneča. Mladi prijatelji so postavili na streho vagona veliko s- k- Leva Davidoviča. Mnogi so se spre- jela z nepopisnim navdušenjem. Vlak se je premaknil, koleso so zadrdala in naenkrat so se ustavila. Demonstranti so planili pred lokomotivo, prišli so se za vagon in ustavili vlak, češ, naj se jim Trocki pokaže. V množici se je raz- nesla vest, da so privedli agenta čez- vičajke Leva Davidoviča v vagon ne- opaženo in da se noče pokazati onim, ki so ga prišli spremiti.

Na kolodvoru je nastalo nepopisno razburjenje. Prišlo je do spopada z mi- ličniki in agenti čezvičajke, na obeh

straneh je bilo več ranjenih, agenti čezvičajke so kolovodje demonst- ratov aretirali. Vlak je bil zadržan za pol- drugo uro. Kmalu so pripeljali našo prtl- jago s kolodvora nazaj. Še dolgo so nam prijatelji telefonirali in nam spo- ročali, kaj se je zgodilo na kolodvoru. Se- le proti jutru smo legli k počitku.

Po nemirni noči smo spali do 11. dopoldne. Žena starejšega sina je odšla v urad, ker smo imeli do odhoda še dva dni. Kmalu je zapel zvonec, prišla je F. Beloborodova, za njo pa M. Joffe. Zno- va je zapel zvonec in stanovanje so na- polnili agenti čezvičajke v civilu in uniformah. Izročili so Levu Davidoviču dekret o aretaciji in povelje, da mora biti nemudoma pod eskorto prepeljan v Alma-Ata v srednji Aziji. To sta bila torej dva dneva, o katerih je govorila čezvičajka prejšnji večer! S to zvijačo so hoteli preprečiti nove demonstraci- je na kolodvoru. Telefon je neprestano pel, toda pri njem je ostal agent in nam ni pustil odgovarjati. Slučajno se je nam posrečilo sporočiti Beloborodovi, da smo obkoljeni in da nas hočejo odpelati s siloma.

Agenti čezvičajke so bili zelo ogor- čeni. Lev Davidovič ni hotel zapustiti Moskve prestovoljno. Vodstvo komuni- stične stranke je opisalo delavcem iz- gono odličnih opozicionalcev kot prost- voljen odhod na politične, moj mož je pa hotel razkrinkati to zahrbtnost. Za- to je sklenil prisiliti svoje nasprotnike, da sežejo po nasilju. Z dvema gostoma smo se zaklenili v sobo in se pogajali z agenti čezvičajke skozi zaklenjena vrata. Agenti niso vedeli, kaj početi, obrnili so se telefonično na predstojni- ke in šele potem so izjavili, da razbijejo vrata, ker mora biti povelje izpolnjeno. Lev Davidovič je ta čas diktiral navo- dila glede nadaljnje taktike opozicije.

Vrat nismo hoteli odpreti. Začel se je udarec kladiva, steklo v vratih se je razletelo in skozi odprtino je pomolel nekdo roko v uniformiranem rokavu. — Streljajte po meni, tovariši Trocki, stre- ljajte! — je ponavljal razburjeno bivši častnik Kiškin, ki je večkrat spremljal Leva Davidoviča na inspekcijskih po- tovanjih po bojišču. Odprli so vrata in vstopili vsi razburjeni in nervozni. Vi- deč, da ima Lev Davidovič na nogah copate, so poiskali agenti njegove čev- lje in mu jih začeli obuvati. Poiskali so tudi njegov kožuh in kučmo. Lev Da- vidovič ni hotel prostovoljno zapustiti stanovanja. Ker ni šlo drugače, so ga agenti čezvičajke zgrabili in odnesli.

Hiteli smo za njim. Zakričala sem na agente, nesoče mojega moža, in zahte- vala, naj izpuste najine sinove. Starejši je bil namenjen z nama v izgnanstvo. Vrata so se razletela in iz sobe so pla-

nili sinovi ter naša gosta Beloborodo- va in Joffe. Levuška je hitel po stopni- cah, zvonil je pri vsakih vratih in kri- čal: Tovariša Trockega neso! Vrata so se odpirala in od vseh strani so se pri- kazovali začudeni obrazi. Hiša, v kateri smo stanovali, je bila polna odličnih sovjetskih funkcijonarjev.

Avtomobil so tako natrpali, da smo komaj zlezli vanj. Tudi Beloborodova se je peljala z nami. Krenili smo po moskovskih ulicah. Pritiskal je strupen mraz. Serioza je bil brez kučme, ker je ni imel kje vzeti, vsi smo bili brez ga- loš, brez rokavic, oblečeni tako, kakor smo bili doma. Niso nas peljali na ka- zanski kolodvor, temveč v drugo smer in kmalu smo spoznali, da drvi avto- mobil k jaroslavskemu kolodvoru. Se- rioza je hotel skočiti iz avtomobila, da bi obvestil snaho v uradu, da nas peljejo na kolodvor. Agenti so ga pa zgrabili za roke in se obrnili na Leva Davidoviča, češ, naj prepove sinu ska- kati iz avtomobila.

Prispeli smo na kolodvor, kjer so agenti odnesli Leva Davidoviča na ro- kah iz avtomobila. Levuška je zaklical železničarjem: Tovariši, glejte, kako ne- so tovariša Trockega. Agent čezvičaj- ke ga je zgrabil za vrat in zakričal: Kuš, smrkavec! Serioza mu je prisolil za to nesramnost krepko zaušnico. Slednjič so nas spravili v vagon. Okna in vrata so bila zastražena. Druge ku- peje so zasedli agenti čezvičajke. Kam potujemo? Ne vemo. Prtljage nam niso prinesli v vagon. K lokomotivi so pri- peli samo naš vagon. Pozneje smo zve- deli, da so nas po ovinku odpeljali na postajališče, kjer so pripeli naš vagon k poštnemu vlaku, ki je odhajal iz Mos- kve v Taškent.

Kdo hoče opico in škorca

V nekem stockholmskem listu je bil objavljen te dni naslednji oglaš: »Prijatelji živali! Ker moram odpoto- vati, bi rad podaril nekomu svojega škorca in opico.« Sledil je naslov.

Ze ob 7. zjutraj so se zbrali v ozna- čeni ulici pred hišo prijatelja živali ljudje, ki bi bili radi dobili škorca in opico. Posebno za opico so se mnogi potegovali. Dolgo so zaman zvonili, končno jim je pa odprl mlad mož, za katerim je stala mlada žena. Bila sta novporočenca, ki sta debelo gledala, ko je množica pred hišo povedala, da je prišla po škorca in opico. Mleda za- konca o oglasu nista ničesar vedela. Škorca in opico je najbrž ponujal v prenešenem pomenu ljubosumen pri- jatelj mlade žene ali pa ljubosumna pri- jateljica njenega moža.

MUČENIK.

— Milostiva, gospod leži onesvečen v salonu Pri glavi ima veliko škatio z ra- čunom.

— Hvala bogu, da so mi končno prinesli nov klobuk.

Popelin, batist
in svila
za
damsko
perilo

E. & A. Skaberné
Ljubljana

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah
za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne
odgovorjamo. Najmanjši oglas 10 in 5

Gostilno in trgovino
s 7-orali zemljišča, na prometnem
krajju, na križišču cest, avto-
postaja, takoj prodam za 160.000 Din.
Poljsnila daje Hajnssek, Maribor,
Aleksandrova cesta št. 83. 675

**20odstotne kronske
bone**
kupi Pučka štedionica, založni
zavod d. d., Osljek, Desatčina ul.
27. 110/L

Ribje olje
sveže, najfinišje, norveško, iz le-
karne dr. G. Piccolija v Ljubljani,
se priporoča bledim, slabomam
osebam. 87-L

Premog in drva
dobjete najboljšie vrste pri RUDOLF
VELEPIČU, trgovina s kurivom,
Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta
št. 28. Telefon 2708. 101-L

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccolija
v Ljubljani: krepča oslabele malo-
krvne, odrasle in otroke. 87-L

Elektromonterja
iščemo za čimprejšnji nastop, s
praksno za popravilo in vzdrževa-
nje raznih elektr. strojev in naprav
visoke in nizke napetosti, nadalje
STROJNIKA za veliko parno loko-
mobilo in Diesellov motor, ki je
zmožen obnemati vseh tozadnjih
popravil, ter dva do tri KLUČAV-
NICARJE za popravilo raznih stro-
jev. Starostna doba ponudnikov
sme biti sampo do 40. leta. Ponud-
be z navedbo plačilnih zahtev in
popisom sedanje prakse je poslati
»Ravnateljstvu svimčenega rudnika
v Mežici«. 674

Pištole za strašenje

Lovske puške, floberte, brovalng pištole, lovške
in rimške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. Kaiser, puškar,
Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Stanovanje
dveh sob, kuhinje in priključen isče
mirna stranka v mestu, Rožni do-
lini. Tržaški cesti ali na Mirju,
lahko takoj ali pozneje. Plača se
vnaprej 3 do 6 mesecev. Ponud-
be na upr. lista. pod »Čistost«/658

Premog
in DRVA najboljšie vrste dobavila
I. Pogačnik
Bohoričeva 5. Telefon 2059
94-L

Klavirje
in pianine prodaja, izposojuje, po-
pravlja in čisto uglašuje najceneje,
tudi na obroke, tovarna klavirjev
WARBINEK, Ljubljana, Gregorči-
čeva 5. Rimska c. 2. 668

DRVA
PREMOG
KOKS
pri družbi »Kurivo«, Dunaj-
ska cesta št. 33. — Javna
skladišča. Tel. 3434. 11-T

L. Mikuš
IURA Mestn. no 15

dr. poroča svojo zalogo
ležnikov in solnčnikov
ter spreha alni palic
Popravila s izvršujejo
— točno in so idno —

Vezenje nevestinih oprem,
zaves, pregrinjaj

najcenejše in najfinišje

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj!

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

POZOR, GOSPODINJE!

„SIDOL“

že 30 let priznano najboljšie sredstvo za čiščenje in
poliranje vseh kovin, čisti tudi okna in ogledala. Pri
nakupu pazite na zak. zaščiten znak in ime

„SIDOL“

Sodavičarij!

Najboljšie in najcenejšie Ia. češke
**sifonske, kraherlske
limonadne**
bele in zelene steklenice ter vse v to
stroko spadajoče potrebščine, dobavljaja

Čehostaklo
Ljubljana, Komenskega ul. 20

Žrebanje v I. razredu državne razredne loterije

Dne 16. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Po Din 500.— sta zadeli številki 16.082 in 68.789.

Po Din 200 so zadele sledeče srečke: št.: 1.899, 8.062, 13.889, 16.030, 17.916, 17.947, 17.991, 19.157, 27.755, 29.276, 36.605, 37.722, 37.792, 38.108, 39.525, 42.983, 46.601, 46.660, 46.673, 46.690, 48.323, 48.335, 48.364, 49.411, 57.356, 58.837, 66.454, 69.157, 69.161, 69.180, 73.769, 73.778, 76.699, 77.215, 77.314, 77.372, 78.053, 78.075, 82.460, 86.916, 86.923, 87.254, 87.299, 87.822, 87.892, 87.941, 89.133, 89.157, 96.658, 96.694, 96.886, 98.179, 98.914, 98.982, 98.989.

Da omogočimo onim, ki so jim bile srečke izžrebane, igrati na visoke do-
bitke v petem razredu, jim bomo izžrebane srečke zamenjali za neizžrebane,
zato naj nam izžrebane srečke takoj pošljejo.

**Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana. Sv. Petra
cesta 10**